

Svar på ledamotsinitiativ om att införa kommunala ordningsvakter i Tyresö

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

1. Att för närvarande inte införa ordningsvakter i Tyresö kommun.
2. Se över möjligheterna att utöka kommunens befintliga resurser ute på fältet.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Elin Waltersson
Kontorschef

Sammanfattning

Anki Svensson (M) har inkommit med ett ledamotsinitiativ om att införa kommunala ordningsvakter i Tyresö. Vidare föreslås att kommundirektören ges i uppdrag att frigöra ekonomiska resurser inom ramen för att finansiera trygghetsinsatsningen.

I Tyresö finns idag flera olika aktörer som verkar ute i kommunen för att öka tryggheten utifrån en nulägesbild. Sammantaget utifrån nulägesbilden är behovet inte att agera ingripande, utöver polisens uppdrag, utan att stötta upp med relationsskapande dialoger för att kunna identifiera bakomliggande orsaker till vissa beteenden samt kunna agera vid oro.

Detta gör att införandet av ordningsvakter inte ses som ett alternativ eller komplement.

Beskrivning av ärendet

Anki Svensson (M) har inkommit med ett ledamotsinitiativ. I initiativet föreslås kommunstyrelsen ställa sig positiv till en utökad trygghetsinsats med anlitan­de av kommunala ordningsvakter. Vidare föreslås att kommundirektören ges i uppdrag att frigöra ekonomiska resurser inom ramen för att finansiera satsningen.

Trygghet och otrygghet är faktorer som generellt är svåra att mäta. Ofta är det subjektiva bedömningar, som i högsta grad baseras utifrån egna erfarenheter och uppfattningar, som ligger till grund för resultatet. Dock kan man se faktorer som i Tyresö kan bidra till en upplevd otrygghet såsom ungdomssamlingar, misstanke om narkotikahandling och då främst kopplat till Granängsringen samt motorburen problematik. Det sista är dock säsongbundet men årligen återkommande. Gemensamt för ovan nämnda faktorer är att det många gånger berör ungdomar, vilket även kan ses i polisens trygghetsundersökning från 2020.

En annan bidragande faktor till otrygghet i ett område kan förklaras genom ”Broken Windows”-teorin. Den utgår från att om ett område ser skräpigt och ”trasigt” ut, så sänder det ut signaler om att här bryr man sig inte om området. Det kan ge upphov till än mer förstörelse, skadegörelse eller nedskräpning.

Flera aktörer inom kommunen samt polisen vittnar även om en ökad ohälsa bland barn och ungdomar, något som kostar samhället mycket pengar på lång sikt och som kan medföra stora riskfaktorer hos den enskilda individen.

I Tyresö kommun finns sedan länge en ambition om ett långsiktigt förebyggande arbete, såväl vad gäller att förebygga kriminalitet som att främja trygghet.

För att få bästa möjliga resultat för en ökad bestående trygghet behövs därför agerande gentemot problembilden. Idag styrs de aktiva aktörerna som verkar ute i kommunen till de platser som har störst behov av närvaro. Detta kan skifta från år till år och även under årets gång. För att få en gemensam lägesbild av hur det ser ut i Tyresö kommun går därför aktörer, interna och externa, varje vecka genom läget och agerar i samverkan därefter. Detta görs utifrån en kunskapsbaserad modell som kallas för EST – effektiv samordning för trygghet.

Sammantaget utifrån nulägesbilden är behovet inte att agera ingripande, utöver polisens uppdrag, utan att stötta upp med relationsskapande dialoger för att kunna identifiera bakomliggande orsaker till vissa beteenden samt kunna agera vid oro.

För detta arbete finns i kommunen idag flera aktörer som verkar för en ökad trygghet.

- Väktare via Avarn Security
- Fältassistenter (Socialtjänsten)
- Uppsökande fritidsledare (via fritidsgårdarna)
- Trygghetsvårdar (i Granängsringen via Tybo)
- Föreningsvårdar (samarbete mellan Tyresö kommun och föreningslivet)
- Grannsamverkan

Dessa aktörer arbetar idag på olika sätt med relationsbyggande och trygghetsskapande gentemot medborgarna. Som exempel arbetar väktarna med att försöka ge förståelse till en samling ungdomar som sitter och umgås att respektera området och städa upp efter sig. På så vis strävar kommunen mot att motverka en ”vi mot dem”-känsla. Integrering och engagemang för kommunen/området medför en större vilja av att skapa en trygg miljö för alla. Förutom dessa aktörer som är kopplade till kommunen har även polisen ökat sin närvaro i Tyresö under det senaste året.

I samverkansöverenskommelsen mellan Tyresö kommun och polisen 2020-2021 finns tre fokusområden, varav ett är trygghet. Här beskrivs bostadsinbrott som en stor orsak till otrygghet hos medborgare. Under 2021 har bostadsinbrotten hittills sjunkit markant gentemot 2020 där Grannsamverkan, som drivs i Tyresö kommun i samverkan med polisen, anses vara en bidragande faktor till minskade bostadsinbrott.

Sammantaget utifrån nulägesbilden är inte behovet att införa ordningsvakter som agerar ingripande, utöver polisens uppdrag, utan att stötta upp med relationsskapande dialoger.

Det största behovet skulle istället vara att öka personal ute på fältet som har kompetens och bäst möjlighet att identifiera bakomliggande orsaker till vissa beteenden. Här konstaterar även polisen att det behovet är störst på kvällar/nätter och helger.

Att anställa fler fältassistenter med fokus på kvälls- och helgarbete skulle medföra att fler aktörer finns synliga i kommunen i trygghetsskapande syfte, men som dessutom har kompetens att se oros- och riskfaktorer och agera på dessa. Även en utökning av samarbetet med föreningslivet och väktarnas närvaro i relationsskapande trygghetssyfte kan ses som framgångsfaktorer.

En prövning av barnets bästa har genomförts och återfinns nedan.

På vilket sätt, direkt eller indirekt, berörs barn och unga av beslutet eller åtgärden?

Trygghet är ett begrepp som berör alla ålderskategorier, däribland barn. Tyresö kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utgår ur många aspekter från att skapa relationer med unga och öka om möjligt vissa skyddsfaktorer på sikt.

Har berörda barn och unga fått ge sina åsikter och har de beaktats?

Nej, eftersom förslag på beslut berör samtliga barn och unga i Tyresö kommun på ett övergripande och strategiskt plan.

Har barn och ungdomars hälsa, utvecklingsbehov och säkerhet beaktats?

Förslaget ovan baseras på en inriktning på det trygghetsskapande arbetet genom att stärka individer och förändra beteenden genom god dialog och relationskapande. Informell trygghet, utan ingripande-befogenheter, i linje med de aktörer som idag finns i Tyresö, har visat sig vara mer effektivt och främjande för ungdomar.

Har det identifierats risker som kan diskriminera enskilda eller grupper av barn och ungdomar?

Då trygghetsarbetet riktar sig till samtliga individer på en universell nivå ses inga risker för diskriminering utifrån rådande aktörer.

Vilka olika handlingsalternativ har identifierats? Har en analys för olika handlingsalternativ gjorts utifrån barnets bästa?

Tre handlingsalternativ har identifierats; att införa kommunala ordningsvakter, att se över möjligheten till att utöka de befintliga aktörerna ute på fältet eller att fortsätta som idag. Utifrån ovan beskrivna lägesbild är det mest gynnsamma att se över möjligheterna till att utöka kommunens befintliga resurser.